ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс:+387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Дервента
за период 01.01 – 31.12.2018. године

Број: РВ053-19

Бања Лука, 21.08.2019. године

САДРЖАЈ

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА 1

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја 1

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА 3

Извјештај о ревизији усклађености 3

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА 4

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ 5

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ) 6

1. Увод 6

2. Провођење препорука из претходног извјештаја 6

3. Закључак о функционисању система интерних контрола 7

4. Набавке 8

5. Припрема и доношење буџета 9

6. Финансијски извјештаји 10

6.1. Извјештај о извршењу буџета 10

6.1.1. Приходи и примици 10

6.1.2. Расходи и издаци 12

6.1.3. Разлика у финансирању 14

6.2. Биланс успјеха 14

6.2.1. Приходи 14

6.2.2. Расходи 14

6.2.3. Финансијски резултат 15

6.3. Биланс стања 15

6.3.1. Актива 15

6.3.2. Пасива 19

6.3.3. Ванбилансна евиденција 21

6.4. Биланс новчаних токова 21

6.5. Временска неограниченост пословања 22

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе 22

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје 22

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију Консолидованих финансијских извјештаја Општине Дервента који обухватају: Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима са стањем на дан 31.12.2018. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу Консолидовани годишњи финансијски извјештаји Општине Дервента истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2018. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено, да су консолидовани финансијски извјештаји Општине Дервента састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина Дервента неће обуставити пословање у догледној будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су по нашем професионалном мишљењу, била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31.12.2018. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине и нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник Општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор

важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услјед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услјед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 21.08.2019. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију Консолидованих финансијских извјештаја Општине Дервента за 2018. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу активности, финансијске трансакције и информације приказане у Консолидованим финансијским извјештајима Општине Дервента за 2018. годину су у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја Начелник Општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Дервента обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Дервента.

Бања Лука, 21.08.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се:

1) изврши одговарајућа класификација потраживања насталих на основу споразума о отплати дуга закљученог са „Комуналац“ а.д. Дервента у складу са члановима 61, 62, 67. и 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, односно да се позиције осталих дугорочних потраживања у земљи и осталих краткорочних потраживања у земљи умање за износе од 335.885 КМ и 44.174 КМ респективно, а за исте износе повећају позиције дугорочних зајмова датих јавним предузећима и дугорочних зајмова датих јавним предузећима који доспијевају на наплату до годину дана;

2) изврши признавање дугорочних кредитних обавеза по основу кредита примљеног од Министарства финансија Републике Српске, као и дугорочних пласмана по основу реализације тако примљених кредитних средстава у складу са чланом 9. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, односно да се позиције дугорочних зајмова датих јавним предузећима, као и дугорочних зајмова датих јавним предузећима који доспијевају на наплату до годину дана увећају за износе од 3.203.927 КМ и 126.622 КМ респективно, те да се за исте износе увећају позиције дугорочних обавеза по зајмовима од ентитета, као и обавезе по зајмовима примљених од ентитета који доспијевају на наплату до годину дана уз истовремено умањење ванбилансне евиденције за наведене износе.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се јавне набавке роба, услуга или радова преговарачким поступцима без објаве обавјештења примјењују у ситуацијама када су у потпуности испуњени услови за примјену поменутог поступка наведени у члану 21. Закону о јавним набавкама.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Одлука о усвајању буџету Општине Дервента за 2018. годину и Одлука о измјенама и допунама Одлуке о усвајању буџету Општине Дервента за 2018. годину – први и други ребаланс буџета за 2018. годину;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Колективни уговор за запослене у Општинској управи Дервента;
- Одлука о утврђивању цијене рада;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Дервента (у даљем тексту: Општина) простире се на површини од 517 км². Смјештена је у сјеверозападном дијелу Републике Српске. На подручју Општине, према резултатима пописа из 2013. године, живи укупно 25.922 становника.

Општина остварује своје надлежности садржане у Закону о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16), као и друге надлежности које јој се преносе другим законима. Органи Општине су Скупштина општине и начелник општине. Скупштина је представнички орган, орган одлучивања и креирања политике Општине, а чини је 29 одборника. Начелник заступа и представља Општину, руководи радом Општинске управе и одговоран је за њен рад. Начелник је носилац извршне власти у Општини.

Начелник општине утврђује структуру и унутрашњу организацију општинске управе. Општинска управа је организована као орган општине, који своје надлежности, изворне и повјерене, врши на територији Општине.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2018. годину („Службени гласник Републике Српске“, бр. 93/17), Општина је сврстана у развијене јединице локалне самоуправе.

Сједиште Општине је у Дервенти, Трг ослобођења број 3.

Ревизијом су обухваћени Консолидовани финансијски извјештаји Општине. Поменуте извјештаје поред финансијских показатеља Општинске управе чине и финансијски извјештаји нижих буџетских корисника: ЈУ Центар за социјални рад Дервента, ЈПУ Дјечије обданиште “Трол”, ЈУ Центар за културу Дервента, ЈУ Туристичка организација општине Дервента, ЈУ Спортско културни центар Дервента, ЈУ Средњошколски центар "Михајло Пупин" Дервента, ЈУ Стручна и техничка школа Дервента и ЈУ Народна библиотека "Бранко Радичевић".

У Консолидованом Билансу стања Општине за 2018. годину у консолидацију се, у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/17 и 118/18), укључују ентитети јавног сектора који се налазе под контролом Општине: ЈП „Дервентски лист и радио Дервента“; ЈУ Геронтолошки центар Дервента, ЈЗУ Дом здравља Дервента и „Комуналац“ а.д. Дервента.

Општина је у законом прописаном року доставила примједбе на нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији. Примједбе су прихваћене.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италик словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Општине за период 01.01-31.12.2014. године и сачинила Извјештај о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Дервента у којем је, у циљу превазилажења утврђених неправилности, дато укупно осам препорука.

Провођење препорука датих у поменутом извјештају било је предмет посебног прегледа статуса датих препорука који је извршен у 2017. години, о чему је сачињен Извјештај о статусу датих препорука (ИП 020-17) у којем је наведено да је Општина провела шест препорука, док су двије препоруке које су се односиле на усклађеност пословања дјелимично проведене.

У току 2018. године Општина је донијела План расподјеле средстава за спортске организације и спортисте за 2018. годину („Службени гласник Општине Дервента“, број: 2/18), чиме је препорука број осам (да се донесе програм развоја спорта, пропишу правила и критеријуми за расподјелу средстава, изврши рангирање спортова према Правилнику о категоризацији спортова, те у складу са тим донесе годишњи план расподјеле средстава за спортске организације и спортисте) која је у току 2017. године била дјелимично проведена, у 2018. години у потпуности проведена.

Препорука која се односила на утврђивање правила и критеријума како за одобравање тако и за правдање средстава дозначених на име грантова организацијама и удружењима грађана и другим корисницима, као и њихова додјела врши према програмима прималаца грантова и да се анализирају остварени ефекти од датих средстава није у току 2018. године у потпуности реализована.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Општине дјелимично су дефинисани постојећим интерним актима (Статут, Пословник о раду Скупштине општине, Одлука о оснивању Општинске управе, Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе, Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима, Правилник о обрачуну и исплати плата и других личних примања запослених у Општинској управи Дервента, Колективни уговор за запослене у Општинској управи Дервента и остали). Одлуком о оснивању Општинске управе Дервента и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе дефинисана су подручја одговорности, надлежности органа, те начини финансирања и функционисања Општине.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе систематизовано је 87 радних мјеста са 105 извршилаца. На дан 31.12.2018. године у Општини је у радном односу био укупно 101 радник, од тога на мандатни период 10 радника, на неодређено вријеме 90 радника и један радник на одређено вријеме. Поменутим правилником уређена је унутрашња организација и систематизација радних мјеста, укупан број радних мјеста службеника и намјештеника и осталих запослених, назив радних мјеста, опис послова радних мјеста службеника и намјештеника, категорије и звања, потребан број извршилаца за свако радно мјесто, врста и степен стручне спреме и звање, радно искуство и посебни услови потребни за обављање послова радног мјеста, начин руковођења и извршавање послова и задатака и слично.

У току 2018. године након проведене конкурсне процедуре радни однос на неодређено вријеме засновало је укупно девет лица. Поред наведеног два радника су у току 2018. године засновала радни однос на одређено вријеме ради замјене одсутног радника. Након повратка одсутног радника радни однос на одређено вријеме за наведене раднике је престао. У току 2018. години престао је радни однос за укупно седам запослених.

Јединица за интерну ревизију основана је као посебна организациона јединица у којој су систематизована два радна мјеста (руководилац јединице интерне ревизије и интерни ревизор). Оба радна мјеста су попуњена. Функција интерне ревизије организована је као функционално независно одјељење у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16). У јануару 2018. године Начелник је именовао одговорно лице задужено за финансијско управљање и контролу. У децембру 2017. године донесен је стратешки план јединице за интерну ревизију за период 2018 – 2020. године, као и годишњи план ревизија за 2018. годину.

Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија Републике Српске је дана 29.08.2017. године дала сагласност на именовање руководиоца јединице за интерну ревизију Општине, како је то дефинисано чланом 44. став (2) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

Систем интерних контрола у Општини у 2018. години није у потпуности уређен према дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле, јер није постојао акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, врши процјена ризика и управљање ризицима, а такође нису били дефинисани детаљни кључни пословни процеси и књига пословних процеса. У току 2019. године наведени документи су усвојени и ступили су на снагу.

Одлуку о редовном годишњем попису имовине и обавеза Општине Дервента са стањем на дан 31.12.2018. године Начелник је донио 16.11.2018. године. Крајем новембра 2018. године извршено је и именовање комисија за попис на основу Рјешења о именовању комисија за попис (образована Централна пописна комисија и четири комисије за попис). Начелник је 06.03.2019. године донио Одлуку о прихватању пописа за 2018. годину. Попис у Општинској управи је проведен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, бр. 45/16).

Донесене су Стратегија развоја локалних путева и улица у насељу на подручју општине Дервента за период 2019 – 2025. године, што је у складу са чланом 13. Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13), као и Програм развоја спорта општине Дервента за период од 2019. до 2023. године, што је у складу са члановима 10. и 11. Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, број: 4/02, 66/03, 73/08 и 102/08).

Сходно наведеном и у даљем дијелу извјештаја, успостављени систем интерних контрола није у појединим сегментима функционисао на начин да у потпуности обезбиједи истинито и фер финансијско извјештавање и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

4. Набавке

План јавних набавки Општине за 2018. годину усвојен је 31.10.2017. године. Планом је описно приказан сваки предмет набавке појединачно са планираним износима и врстом поступака који ће се проводити, оквирно вријеме покретања поступака и закључења уговора, те извори финансирања. Општина је извршила девет измјена и допуна поменутог плана за 2018. годину.

Укупна планирана вриједност набавки за 2018. годину након измјена и допуна износи 4.008.776 КМ без пореза на додату вриједност (у наставку: ПДВ).

Планирано је провођење 129 поступка јавних набавки и то путем: 22 отворена поступака у вриједности од 3.289.965 КМ, 23 конкурентска поступака у вриједности од 230.506 КМ, 72 директна споразума у вриједности од 232.295 КМ, три преговарачка поступка без објаве обавјештења о набавци у вриједности у од 121.762 КМ и девет поступака везано за услуге из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, бр. 39/14) у вриједности од 134.249 КМ.

У 2018. години закључени су оквирни споразуми/уговори за набавке у укупној вриједности од 3.984.598 КМ. Проведено је укупно 294 поступака и то: 22 отворена поступака у вриједности од 3.097.239 КМ, 23 конкурентска поступака у вриједности од 221.005 КМ, три преговарачка поступка без објаве обавјештења о набавци у вриједности у од 121.564 КМ, 237 директна споразума у вриједности 411.237 КМ (на основу плана јавних набавки 72 директна споразума у износу од 222.991 КМ и на основу о посебних одлука начелника 165 директних споразума у износу од 188.335 КМ) и девет поступака везано за услуге из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама у вриједности од 133.552 КМ.

Ревизијским активностима су обухваћени проведени поступци јавних набавки у вриједности од 3.194.032 КМ и то: девет отворених поступака у вриједности од 2.537.299 КМ, седам конкурентских поступка у вриједности од 138.856 КМ, један преговарачки поступак без објаве обавјештења о набавци у вриједности од 106.640 КМ и директни споразуми у вриједности од 411.237 КМ.

Општина Дервента је набавку услуга одржавање јавних саобраћајних површина са системом за одводњу атмосферских вода (услуге чишћења улица, сливника и снијега) у току 2018. године провела преговарачким поступком без објаве обавјештења позивајући се при томе на члан 21. став (1) под (ц) Закона о јавним набавкама, односно на разлоге који се односе на заштиту ексклузивних права. Укупна вриједност додијељеног уговора за ову набавку износи 106.640 КМ, без ПДВ-а. Опис услуга за које је проведена ова набавка не указује да су испуњени услови из наведеног члана по питању заштита ексклузивних права само једног понуђача. Тиме услови наведени у поменутом члану Закона о јавним набавкама нису примјенљиви за наведени поступак јавне набавке.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се јавне набавке роба, услуга или радова преговарачким поступцима без објаве обавјештења примјењују у ситуацијама када су у потпуности испуњени услови за примјену поменутог поступка наведени у члану 21. Закону о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина Општине Дервента је дана 14.12.2017. године усвојила Буџет Општине за 2018. годину у износу од 13.340.720 КМ („Службени гласник Општине Дервента“, број 17/17), а чине га: текући расходи у износу од 10.378.726 КМ, издаци за нефинансијску имовину у износу од 2.248.394 КМ, издаци за отплату дугова у износу од 626.000 КМ и остали издаци у износу од 87.600 КМ.

У току 2018. године донесена су два ребаланса буџета од којих је први усвојен 30.05.2018. године у износу од 15.959.720 КМ. Други ребаланс усвојен је 12.12.2018. године у износу од 14.309.957 КМ. Структуру другог ребаланса чине: текући расходи у износу од 9.911.366 КМ, трансфери у износу од 95.450 КМ, буџетска резерва од 42.500 КМ, издаци за нефинансијску имовину у износу од 3.518.057 КМ, издаци за отплату дугова у износу од 667.780 КМ и остали издаци у износу 74.804 КМ. Остале издатке чине издаци по основу: ПДВ-а у износу од 28.534

КМ, остали издаци 5.680 КМ и издаци из трансакција са другим јединицама власти у износу од 40.590 КМ.

Након Другог ребаланса буџета Општине проведене су реалокације средстава у укупном износу од 249.747 КМ, од чега су у Општинској управи проведене реалокације у вриједности од 82.760 КМ, а реалокације проведене код осталих буџетских корисника биле су у вриједности од 166.987 КМ. У оквиру буџетских корисника извршене су реалокације вриједности од 175.973 КМ и реалокације између буџетских корисника вриједности од 73.775 КМ.

6. Финансијски извјештаји

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2018. године исказано је у обрасцу ПИБ – Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 – општи фонд, што представља буџет у ужем смислу (у даљем тексту: ПИБ) и обрасцу ПИФ – Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ). У обрасцима ПИФ и ПИБ исказана је позиција расподјеле суфицита из ранијег периода у износу од 336.101 КМ која се односи на средства из расподјеле суфицита претходне године (суфицит 2017. године) у износу од 231.592 КМ и неутрошена намјенска средства из 2017. године у износу од 104.509 КМ. Поменута расподјела је извршена на основу одлуке о расподјели утврђеног суфицита и неутрошених намјенских средстава за 2017. годину („Службени гласник општине Дервента“, бр. 7/18).

Општина је у 2018. години у обрасцу ПИБ исказала укупне приходе и примитке у износу од 14.746.912 КМ (за око 7% су виши у односу на посљедњи ребаланс буџета), док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 13.965.140 КМ (за око 2% или за 344.817 КМ су нижи у односу на посљедњи ребаланс буџета). За одступања на појединим позицијама на којима је извршење веће у односу на износ који је другим ребалансом буџета одобрен извршене су реалокације.

Разлика у финансирању за 2018. годину исказана је у позитивном износу од 1.117.873 КМ и представља разлику између буџетског дефицита исказаног у износу од 21.071 КМ и нето финансирања исказаног у позитивном износу од 1.138.944 КМ. Скупштина Општине је 18.04.2019. године донијела Закључак којим се усваја Извјештај о извршењу Буџета општине Дервента за период 01.01.-31.12.2018. године („Службени гласник општине Дервента“, бр. 3/19).

6.1.1. Приходи и примици

Општина је исказала приходе и примитке у укупном износу од 16.052.875 КМ, од чега на фонду 01 (буџет у ужем смислу) износ од 14.746.912 КМ (приходи 13.048.326 КМ и примици 1.698.586 КМ) и на фонду 05 (фонд за посебне пројекте) износ од 1.305.963 КМ (приходи 1.146.914 КМ и примици 159.049 КМ).

6.1.1.1. Приходи

<u>Порески приходи</u> исказани су у износу од 9.011.302 КМ. Највећим дијелом их чине: порези на лична примања и приходе од самосталних дјелатности у износу од 1.067.577 КМ, порези на имовину у износу од 696.983 КМ и индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање БиХ у износу од 7.241.175 КМ.

Непорески приходи исказани су у износу од 2.638.963 КМ. Чине их највећим дијелом приходи од: закупа и ренте у износу од 370.134 КМ, накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга у износу од 2.133.848 КМ и остали непорески приходи у износу од 107.778 КМ.

У току 2018. године донесени су: План годишњег утрошка намјенских средстава од накнаде по основу продаје шумских дрвних сортимената у 2018. години; Програм намјенског утрошка средстава посебних водних накнада за 2018. годину; План коришћења средстава за техничко опремање, изградњу објеката и чување ватрогасне опреме који користи Територијална ватрогасна јединица општине Дервента у току 2018. године уз претходно прибављене сагласности надлежних министарстава.

Грантови су исказани у укупном износу од 278.495 КМ и у потпуности се односе на грантове из земље. Највећи дио ових грантова се односи на уплату средстава групе грађана са подручја општине Дервента за изградњу система водовода Календеровци – Детлак у износу од 176.709 КМ (пројекат у којем Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске учествује са око 70% од укупно планиране вриједности пројекта).

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 2.266.480 КМ (на фонду 01 износ од 1.119.566 КМ и на фонду 05 износ од 1.146.914 КМ) и највећим дијелом их чине трансфери од Републике Српске у износу од 2.266.060 КМ.

Највећи дио ових трансфера на фонду 01 се односи на уплату средстава од стране Владе Републике Српске за проширење капацитета објекта ЈПУ Дјечије обданиште “Трол” Дервента у износу од 400.000 КМ, док се преостали износ највећим дијелом односи на трансфере од стране Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске на име различитих социјалних давања у износу од 685.089 КМ и трансфер Владе Републике Српске за изградњу спортских терена у МЗ Лужани у износу од 20.000 КМ.

Трансфери на фонду 05 се највећим дијелом односе на реализацију пројекта затварања колективних центара и алтернативних смјештаја – објекат старе болнице у Дервенти (трансфер од стране Министарства финансија Републике Српске, Фонд за повратак у БиХ) у износу од 774.140 КМ и реализација пројекта Водовод Календеровци – Детлак (трансфер од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Јединица за координацију пројекта) у износу од 369.518 КМ.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 1.857.635 КМ од чега на фонду 01 износ од 1.698.586 КМ и на фонду 05 износ од 159.049 КМ. Највећим дијелом се односе на примитке: за земљиште у износу од 62.394 КМ; од залиха материјала, учинака, робе, ситног инвентара и слично у износу од 50.456 КМ; од узетих зајмова у износу од 1.500.000 КМ и од задуживања код других јединица власти у износу од 159.049 КМ (на фонду 05).

Примици од задуживања се односе на примитке по основу дугорочног кредита код Intesa Sanpaolo banka d.d. БиХ Сарајево и од задуживања код других јединица власти (Влада Републике Српске – Министарство финансија) по основу реализације пројекта хитног опоравка од посљедица поплава.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у укупном износу од 15.271.103 КМ, од чега на фонду 01 износ од 13.965.140 КМ (расходи 9.733.131 КМ и издаци 4.232.009 КМ) и на фонду 05 износ од 1.305.963 КМ (у потпуности се односи на издатке).

За све позиције на којима је исказано извршење веће од ребалансом предвиђеног, извршене су реалокације са других буџетских позиција.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у укупном износу од 9.733.131 КМ (у потпуности на фонду 01), а односе се на текуће расходе у износу од 9.622.302 КМ и трансфере између или унутар јединица власти у износу од 110.829 КМ.

Текуће расходе чине: расходи за лична примања запослених у износу од 3.810.499 КМ; расходи по основу коришћења роба и услуга у износу од 2.301.209 КМ; расходи финансирања и други финансијски трошкови у износу од 173.403 КМ; субвенције у износу од 320.070 КМ; грантови у износу од 1.072.387 КМ; дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине у износу од 1.913.152 КМ; расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти у износу од 24.541 КМ и расходи по судским рјешењима у износу од 7.041 КМ.

Расходи за лична примања су у потпуности исказани на фонду 01, а односе се на расходе за: бруто плате запослених у износу од 3.187.413 КМ; бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 530.473 КМ; накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата у износу од 56.426 КМ и отпремнине и једнократне помоћи у бруто износу од 36.187 КМ.

У 2018. години доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске", број 66/18), Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске” број, 20/17 и 86/18) и Колективним уговором за запослене у Општинској управи Дервента (“Службени гласник општине Дервента” број, 8/17, 11/17, 13/17, 18/17 и 10/18) измијењен је начин утврђивања плата између послодавца и запослених, повећан је основни лични одбитак, уведен нови модел обрачуна плата и извршен прерачун коефицијената.

Измјенама и допунама Посебног колективном уговору за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, који је ступио је на снагу 22.09.2018. године, новим чланом 4а. дефинисан је појам плате, према којем се плата састоји од основне плате, увећања плате и накнада прописаних колективним уговором, при чему плата представља плату прије опорезивања порезом на доходак, бруто плата је плата увећана за доприносе и у свим елементима који чине плату садржан је порез, као и одредбе чланова којима су дефинисани коефицијенти за обрачун основне плате.

Општина Дервента је извршила обрачун и исплату личних примања запосленима у складу са новим законским одредбама.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у укупном износу од 2.301.209 КМ. Чине их расходи по основу: утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга у износу од 341.327 КМ; режијског материјала у износу од 54.819 КМ; материјала за посебне намјене у износу од 58.879 КМ; текућег одржавање у износу од 289.091 КМ; путовања и смјештаја у

износу од 20.888 КМ; стручних услуга у износу од 212.885 КМ; услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине у износу од 491.317 КМ и остали некласификовани расходи у износу од 832.003 КМ.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови у цјелости су исказани на фонду 01 и највећим дијелом се односе на расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи у износу од 173.217 КМ.

Субвенције се односе на реализацију Програма подстицаја пољопривредне производње на територији општине Дервента у 2018. години.

Грантови се у потпуности односе на грантове у земљи. Другим ребалансом буџета су одобрени у износу од 1.113.933 КМ, а исказани су у износу од 1.072.387 КМ (у потпуности на фонду 01). Највећим дијелом се односе на текуће грантове непрофитним субјектима у укупном износу од 942.692 КМ и капиталне грантове непрофитним субјектима у укупном износу од 119.545 КМ.

У оквиру текућих грантова непрофитним субјектима највећи износ се односи на грантове спортским и омладинским организацијама и удружењима (износ од 391.287 КМ). У оквиру ове врсте грантова финансирају се спортска удружења чије је сједиште на подручју Општине. Општина је расписала јавни позив за достављање пријава за суфинансирање годишњих програма и пројеката удружењима грађана којим су обухваћени и грантови удружењима грађана из области спорта. Средства су додијељивана на основу захтјева и на основу јавног позива, у складу са чланом 4. став (1) и чланом 18. Правилника о финансирању/суфинансирању у области спорта и физичке културе и категоризацији спортова општине Дервента („Службени гласник општине Дервента“, 12/17). Поменутим правилником није дефинисан начин бодовања и није јасно утврђено на основу чега се одређују појединачни износи средстава одобрених спортским клубовима и организацијама.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине исказане су у износу од 1.913.512 КМ, а односе на дознаке грађанима и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите. Другим ребалансом буџета дознаке су одобрене у износу од 1.882.226 КМ, а разлика је покривена буџетском реалокацијом.

Трансфере између различитих јединица власти највећим дијелом чине трансфери Републици Српској у износу од 10.487 КМ и трансфери фондовима обавезног социјалног осигурања у износу од 99.783 КМ. Највећим дијелом се односе на трансфер из буџета Републике корисницима права из социјалне заштите дозначена од стране Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске у износу од 44.920 КМ и на средства буџета Општине која се исплаћују корисницима права из социјалне заштите у износу од 51.873 КМ. Другим ребалансом буџета трансфери су одобрене у износу од 95.450 КМ, а разлика је покривена буџетском реалокацијом.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у укупном износу од 5.537.972 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину у износу од 4.791.073 КМ, издатке за отплату дугова у износу од 670.624 КМ и остале издатке у износу од 76.275 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су на фонду 01 у износу од 3.485.110 КМ и на фонду 05 у износу од 1.305.963 КМ. Ови издаци највећим дијелом се односе на издатке за произведену сталну имовину у износу од 4.748.215 КМ (највећим дијелом за изградњу, прибављање, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката, као и набавку опреме).

Издаци за отплату дугова су у потпуности исказани на фонду 01, а односе се на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи.

Остали издаци су у потпуности исказани на фонду 01, а највећим дијелом се односе на издатке по основу трансакција са другим јединицама власти у износу од 48.208 КМ.

6.1.3. Разлика у финансирању

Буџетски резултат исказан је у негативном износу од 180.120 КМ (дефицит). На фонду 01 дефицит буџета је у износу од 21.071 КМ, а на фонду 05 дефицит је у износу од 159.049 КМ.

Нето финансирање је исказано у позитивном износу од 1.297.993 КМ (на фонду 01 у износу од 1.138.944 КМ и на фонду 05 у износу од 159.049 КМ).

Разлика у финансирању у обрасцу ПИФ исказана је у позитивном износу од 1.117.873 КМ. Настала је као разлика између исказаних буџетских прихода и примитака у износу од 16.052.875 КМ и исказаних буџетских расхода и издатака у износу од 15.271.103 КМ, као и расподјеле суфицита и неутрошених намјенских средства из претходног периода у износу од 336.101 КМ.

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи су у билансу успјеха исказани у износу од 25.420.783 КМ, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове, трансфере између буџетских јединица (за које су објашњења наведена у тачки 6.1.1. овог извјештаја), као и приходе обрачунског карактера.

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 11.238.869 КМ, а највећим дијелом се односе на: приходе од усклађивања вриједности имовине у износу од 253.593 КМ, добитке од продаје имовине у износу од 63.574 КМ, приходе обрачунског карактера евидентирани по основу пореских или других фискалних прописа у износу од 143.549 КМ и приходе обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти у износу од 10.712.390 КМ.

Приходи од усклађивања вриједности имовине се односе на приходе настале на основу споразума о отплати дуга закљученог са „Комуналцем“ а.д. Дервента, а која су ранијем периоду била коригована у износу од 155.216 КМ, као и на пореска потраживања по основу пореза на непокретности која су настала у ранијим обрачунским периодима и била коригована усљед ненаплативости у износу од 69.184 КМ (на основу евиденције Пореске управе Републике Српске).

Приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских или других фискалних прописа највећим дијелом се односе на приходе по основу пореза на имовину.

Приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти се односе на приходе настале по основу преноса вриједности земљишта и објеката четири основне школе на подручју Општине са Министарства за просвјету и културу Републике Српске на Општину.

6.2.2. Расходи

Расходи су исказани у износу 13.602.438 КМ, а чине их: текући расходи у износу од 9.602.488 КМ, трансфери између и унутар јединица власти у износу од 110.829 КМ

(за које су објашњења дата у тачки 6.1.2. овог извјештаја), као и расходи обрачунског карактера у износу од 3.889.121 КМ.

Расходи обрачунског карактера се највећим дијелом односе на: набавну вриједност реализованих залиха у износу од 46.008 КМ, расходе по основу амортизације у износу од 3.077.134 КМ, расходи резервисања по основу обавеза у износу од 218.583 КМ, расходе од усклађивања вриједности имовине у износу од 411.854 КМ и дате помоћи у натури у износу од 114.677 КМ.

Расходи по основу амортизације односе се на амортизацију зграда и објеката, опреме, биолошке имовине и нематеријалне произведене имовине.

Расходи резервисања по основу обавеза односи се на повећање резервисања до вриједности изгубљеног спора у ванпарничном предмету у заједничком наступу шест физичких лица против Општине на име накнаде за изузето неизграђено грађевинско земљиште. Ради се о земљишту на подручју Дервенте које је 1987. године изузето ранијим власницима (тачка 6.3.2.1. извјештаја).

Расходи од усклађивања вриједности имовине настали су по основу корекције краткорочних пореских и непореских потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа, као и по основу отписа неких земљишних парцела за које је утврђено да више нису у власништву Општине.

Дате помоћи у натури се у потпуности односе на пренос власништва над становима које је изградила Влада Републике Српске и након тога пренијела на Општину. Поменути станови припадају борцима и породицама погинулих бораца и они су у ранијем периоду уписани као власници над тим становима. Искњижавање је извршено на основу уговора о откупу станова закључених са физичким лицима, односно на основу рјешења Републичке управа за геодетске и имовинско правне послове.

6.2.3. Финансијски резултат

Финансијски резултат у Билансу успјеха за период 01.01-31.12.2018. године исказан је као позитиван финансијски резултат у износу од 11.818.345 КМ.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2018. године исказана је у нето износу од 123.313.948 КМ. Чине је краткорочна и дугорочна финансијска имовина и разграничења и нефинансијска имовина у текућим и сталним средствима.

6.3.1.1. Текућа имовина

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказани су у нето износу од 3.598.283 КМ (бруто вриједност у износу од 8.180.964 КМ и исправке вриједности у износу од 4.582.681 КМ).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 2.679.901 КМ и односе се на средства на трезорским жиро рачунима у износу од 2.679.175 КМ и средства у благајни у износу од 726 КМ.

Краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 782.398 КМ (бруто вриједност у износу од 5.320.555 КМ и исправка вриједности у износу од 4.538.157 КМ), а највећим дијелом их чине: потраживања по основу продаје и извршених услуга у нето износу од 30.012 КМ; потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе у нето износу од 644.750 КМ; потраживања за

порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року од годину дана у износу од 45.989 КМ и остала краткорочна потраживања у нето износу од 61.647 КМ.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе највећим дијелом се односе на потраживања за ненаплаћен порез на имовину у износу од 356.614 КМ и ненаплаћене накнаде и таксе у износу од 239.486 КМ (на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске и евиденција одјељења за стамбено комуналну област и одјељења за просторно уређење Општине). Коригована потраживања за ненаплаћене порезе исказана су у износу од 3.289.098 КМ, док су коригована потраживања за ненаплаћене непореске приходе исказана су у износу од 691.270 КМ. Поменута коригована потраживања су евидентирана на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске и евиденција одјељења за стамбено комуналну област и одјељења за просторно уређење Општине.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у нето износу од 124.953 КМ (бруто износ од 169.477 КМ и исправка вриједности од 44.524 КМ), а највећим дијелом се односе на потраживања од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске на име исплата корисницима социјалне помоћи (личне инвалиднине и остала социјална давања), а на основу података којима располаже ЈУ Центар за социјални рад Дервента у износу од 71.850 КМ, затим потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу рефундација плата запослених за вријеме боловања у износу од 52.487 КМ (од чега је коригован износ од 41.792 КМ), по записницима Пореске управе Републике Српске за приходе по различитим обрачунским периодима у износу од 21.247 КМ и слично.

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у нето износу од 397.743 КМ (бруто износ од 445.257 КМ и исправка вриједности у износу од 47.514 КМ) и највећим дијелом се односи на сталну имовину намијењену продаји. Стална имовина намијењена продаји је исказана у нето износу од 395.262 КМ и односи се на земљиште и возила намијењена продаји.

6.3.1.2. Стална имовина

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана су у бруто и нето износу од 5.738.834 КМ, а односи се на: дугорочне пласмане исказане у износу од 5.398.271 КМ и дугорочна потраживања исказана у износу од 340.563 КМ.

Дугорочне пласмане у потпуности чине акције и учешћа у капиталу у зависним или повезаним лицима. Структура учешћа у капиталу приказана је у табели у наставку:

Зависно лице	Вриједност капитала у КМ на дан 31.12.2018.	Власнички удио Општине у % из рјешења о регистрацији	Власнички удио Општине у КМ
„Комуналац“ а.д. Дервента	3.269.626	65%	2.125.296
ЈП „Дервентски лист и радио Дервента“ д.о.о. Дервента	2.000	100%	2.000
ЈУ Геронтолошки центар Дервента	2.000	100%	2.000
ЈЗУ Дом здравља Дервента	2.000	100%	2.000
		Укупно:	**2.131.296**

У поступку консолидације ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике вриједност акција и учешћа у капиталу је на дан 31.12.2018. године повећана за износ од 3.266.975 КМ.

Дугорочна потраживања се највећим дијелом односе на остала дугорочна потраживања у износу од 335.885 КМ. Општина је у новембру 2007. године са Министарством финансија Републике Српске закључила Уговор о преносу кредитних средстава и финансијског доприноса за финансирање Пројекта обнове градских и водоводних и канализационих система у БиХ (тачка 6.3.2.2. извјештаја). Корисник средстава по наведеном пројекту је било предузеће „Комуналац“ а.д. Дервента на основу уговора закљученог у јануару 2009. године између Општине и поменутог предузећа. У периоду након закључења посљедњег уговора (период 2013. и 2014. године) предузеће „Комуналац“ а.д. Дервента је престало са отплатом преузетих финансијских обавеза. Министарство финансија Републике Српске је на име намирења потраживања по наведеном основу (ради се о међународном финансирању и први дужници по том основу су Министарство финансија и трезора БиХ и Министарство финансија Републике Српске) умањило исплату прихода на име расподјеле пореза Општини. Општина је тужила предузеће „Комуналац“ а.д. Дервента ради намирења потраживања и пресудом Вишег привредног суда Бања Лука из јуна 2017. године наложено је поменутом предузећу да Општини намири износ за који су умањени порески приходи Општине. У новембру 2018. године Општина и поменуто предузеће су закључили споразум о отплати дуга у којем је наведено да је укупна обавеза предузећа по том основу 441.735 КМ и наведен је рок од 10 година за отплату дуга, без уговорене камате. Како се ради о финансијској обавези Општина је на дан 31.12.2018. године погрешно класификовала поменута потраживања као остала дугорочна потраживања. Такав начин класификације није у складу са члановима 61, 62, 67. и 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17 и 118/18). По наведеном основу су прецијењене позиције осталих дугорочних потраживања у земљи и осталих краткорочних потраживања у земљи за износе од 335.885 КМ и 44.174 КМ респективно. Истовремено и за исте износе потцијењене су позиције дугорочних зајмова датих јавним предузећима и дугорочних зајмова датих јавним предузећима који доспијевају на наплату до годину дана.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у нето износу од 113.579.088 КМ (бруто износ од 157.490.606 КМ и исправка вриједности у износу од 43.911.518 КМ), а највећим дијелом се односи на: произведену сталну имовину исказану у нето износу од 73.586.888 КМ, непроизведену сталну имовину исказану у нето износу од 36.928.600 КМ и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми исказану у бруто и нето износу од 3.062.960 КМ.

Произведену сталну имовину чине: зграде и објекти у нето износу од 72.337.346 КМ, опрема у нето износу од 1.110.064 КМ, биолошка имовина у нето износу од 27.773 КМ и нематеријална произведена имовина у нето износу од 111.705 КМ.

Вриједности зграда и објеката највећим дијелом се односи на Општинску управу. У току 2018. године извршен је пренос вриједности земљишта и објеката четири основне школе на подручју Општине Дервента са Министарства за просвјету и културу Републике Српске на Општину. Нето вриједност примљених објеката поменутих школа износи 10.379.952 КМ. Поред наведеног у току 2018. године

извршено је укњижавање вриједности објеката споменика културе и гаража за које је утврђено да припадају Општини у износу од 118.013 КМ. Такође, у истом периоду Општина је извршила пренос власништва над становима на борце и породице погинулих бораца (станове је изградила Влада Републике Српске и након тога их пренијела на Општину). Укупна бруто вриједност тих станова износи 284.884 КМ.

Укупна вриједност водоводне, канализационе и сл. инфраструктуре исказана је у нето износу од 7.580.743 КМ. Ради се о инфраструктурним објектима који се користе од стране „Комуналац“ а.д. Дервента, а чију изградњу је највећим дијелом финансирала Општина. На основу Одлуке о водоводу и канализацији („Службени гласник општине Дервента“, број: 9/17 и 6/18) Општина је ову имовину дала на коришћење, управљање и одржавање „Комуналацу“ а.д. Дервента.

Од укупне бруто вриједности опреме око 41% се односи на Општинску управу, док се преостали износ односи на остале институције буџетске кориснике. У току 2018. године Општина је набавила нове опреме у вриједности од 80.526 КМ, док је нето вриједност опреме која је у истом периоду отписана и продана 10.312 КМ.

Нематеријална произведена имовина највећим дијелом се односи на Општинску управу. У току 2018. године повећања на овој категорији имовине вршена су преносом са нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми у износу од 50.019 КМ (највећим дијелом се односи на услуге израде просторног плана Општине за период до 2033. године), као и новим набавкама у износу од 33.635 КМ (укњижавање старих регулационих планова који су још на снази, услуге израде просторног плана и слично).

Непроизведена стална имовина највећим дијелом се односи на земљиште у вриједности од 34.853.350 КМ и шуме у вриједности од 2.068.875 КМ. Ова имовина се у потпуности односи на Општинску управу. У току 2018. године извршен је пренос вриједности земљишта на којима се налазе четири поменуте основне школе на подручју Општине Дервента са Министарства за просвјету и културу Републике Српске на Општину, а чија процијењена вриједност износи 305.708 КМ, као и укњижавање вриједности земљишта за које је накнадно утврђено да припадају Општини у износу од 241.730 КМ. У истом периоду дошло је до смањења на овој позицији по основу преноса вриједности земљишта намијењеног продаји у износу од 287.805 КМ, као и по основу продаје и отписа у износу од 74.646 КМ.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми највећим дијелом се односи на: пословне објекте и просторе у припреми у износу од 2.180.350 КМ, саобраћајне објекте у припреми у износу од 45.676 КМ и остале објекте у припреми у износу од 822.060 КМ.

Вриједност нових набавки и донација на нефинансијској имовини у сталним средствима у припреми у 2018. години износи 4.569.681 КМ, а највећим дијелом се односи на: реализација пројекта затварања колективних центара и алтернативних смјештаја – објекат старе болнице у Дервенти, реализација пројекта Водовод Календеровци – Детлак, проширење објекта ЈПУ Дјечије обданиште “Трол” Дервента, изведени радови по пројекту хитног опоравка од поплава (радови на санацији путева и моста), изградња канализационе мреже у Новом Насељу Дервента, реконструкција више улица на подручју Општине Дервента и слично.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се изврши одговарајућа класификација потраживања насталих на основу споразума о отплати дуга закљученог са „Комуналац“ а.д. Дервента у складу са члановима 61, 62, 67. и 68. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и

примјени контног плана за буџетске кориснике, односно да се позиције осталих дугорочних потраживања у земљи и осталих краткорочних потраживања у земљи умање за износе од 335.885 КМ и 44.174 КМ респективно, а за исте износе повећају позиције дугорочних зајмова датих јавним предузећима и дугорочних зајмова датих јавним предузећима који доспијевају на наплату до годину дана.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине је на дан 31.12.2018. године исказана у износу од 123.313.948 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења, дугорочне обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Краткорочне обавезе и разграничења

Краткорочне обавезе и разграничења су исказани у износу од 2.209.342 КМ, а највећим дијелом се односе на: краткорочне финансијске обавезе у износу од 797.406 КМ; обавезе за лична примања запослених у износу од 9.414 КМ; обавезе из пословања у износу од 561.681 КМ; обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите у износу од 107.614 КМ; краткорочна резервисања и разграничења у износу од 718.583 КМ и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединица власти у износу од 14.111 КМ.

Краткорочне финансијске обавезе се у потпуности односе на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана у износу од 797.406 КМ.

Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана представљају доспијећа отплата дугорочних кредита у року од годину дана од дана састављања финансијских извјештаја.

Обавезе за лична примања запослених највећим дијелом се односе на обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених. Плате запослених за децембар 2018. године су измирене до краја децембра 2018. године.

Обавезе из пословања највећим дијелом се односе на обавезе за набавку роба и услуга у земљи у износу од 199.797 КМ и за набавку сталне имовине у земљи у износу од 338.584 КМ. Независном потврдом салда обавеза (конфирмацијом салда) са добављачима на одабраном узорку нису утврђена значајна одступања.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите односе се на обавезе за грантове у износу од 6.539 КМ и за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општине у износу од 101.075 КМ. Обавезе по основу дознака на име социјалне заштите се у потпуности односе на обавезе ЈУ Центар за социјални рад Дервента и у јануару 2019. године ове обавезе су у потпуности измирене.

Краткорочна резервисања и разграничења највећим дијелом у износу од 717.533 КМ се односе на краткорочна резервисања за неповољан исход ванпарничног поступка у заједничком наступу шест физичких лица против Општине на име накнаде за изузето неизграђено грађевинско земљиште. Ради се о земљишту на подручју Дервенте које је 1987. године изузето ранијим власницима. Рјешењем Основног суда у Дервенти од 25.12.2017. године одређено је да Општина исплати наведени износ физичким лицима у вансудском поравнању. Одлука Суда је извршна и правоснажна са 30.01.2019. године.

До краја рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја, тј. до 31.03.2019. године од укупног износа краткорочних обавеза на дан 31.12.2018. године остало је неплаћено укупно 6.158 КМ.

6.3.2.2. Дугорочне обавезе и разграничења

Дугорочне обавезе и разграничења су исказани у износу од 4.761.148 КМ, а највећим дијелом се односе на дугорочне финансијске обавезе у износу од 4.380.390 КМ и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 379.713 КМ.

Дугорочне финансијске обавезе се у потпуности односе на дугорочне обавезе по зајмовима, односно на обавезе по основу закључених уговора о кредитима са комерцијалним банкама у периоду од 2012. до 2018. године. На крају 2018. године Општина је имала закључених укупно четири уговора о кредитима. У току 2018. године закључен је један уговор са Intesa Sanpaolo banka d.d. BiH Сарајево у износу од 1.500.000 КМ са роком отплате до краја августа 2028. године.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се односе на уговор о кредитном задужењу према Свјетској банци по основу хитног опоравка од посљедица поплава (WB IDA 5529-БА дио Б за Републику Српску) са роком отплате до 2039. године. Уговор је закључен између Свјетске банке и Босне и Херцеговине, односно Републике Српске, а корисник и дужник по наведеним основама је Општина. Општина је закључила уговор са Владом Републике Српске – Министарством финансија у децембру 2015. године, као и два анекса уговора у 2017. години којима је повећано укупно задужење по наведеном пројекту.

Ревизијом је утврђено да дио дугорочних обавеза Општина није евидентирала на дан 31.12.2018. године. У новембру 2004. године закључен је споразум о кредиту и финансирању између Kreditanstal fur Wiederaufbau, Франкфурт на Мјани (KfW) са једне и Министарства финансија и трезора БиХ, Министарства финансија Републике Српске и Министарства финансија Федерације БиХ са друге стране за финансирање Пројекта обнове градских и водоводних и канализационих система у БиХ. Општина је у новембру 2007. године са Министарством финансија Републике Српске закључила Уговор о преносу кредитних средстава и финансијског доприноса за финансирање Пројекта обнове градских и водоводних и канализационих система у БиХ. Тим уговором је дефинисано да ће Општина бити дужник по кредиту уговорене вриједности 2.000.000 ЕУР уз рок отплате 40 година (последња рата доспијева у децембру 2044. године). Министарство финансија Републике Српске је дало сагласност за задужење. Општина је у јануару 2009. године закључила Уговор о преузимању обавезе отплате кредитних средстава са „Комуналацем“ а.д. Дервента по основу поменутог уговора закљученог са Министарством финансија Републике Српске. Министарство у својим евиденцијама и даље води Општину као дужника по наведеном уговору, што потврђује и својом конфирмацијом на дан 31.12.2018. и 31.12.2017. године. Општина у својим финансијским извјештајима није евидентирала обавезу према Министарству финансија Републике Српске, као ни потраживање од „Комуналац“ а.д. Дервента, што није у складу са чланом 9. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15). По наведеном основу дугорочни зајмови дати јавним предузећима, као и дугорочни зајмови дати јавним предузећима који доспијевају на наплату до годину дана су потцијењени за износе од 3.203.927 КМ и 126.622 КМ респективно. По истом основу потцијење су и дугорочне обавезе по зајмовима од ентитета, као и обавезе по зајмовима примљеним од ентитета који доспијевају на наплату до годину дана за износе од 3.203.927 КМ и 126.622 КМ респективно.

Препоручује се Начелнику да обезбиједи да се изврши признавање дугорочних кредитних обавеза по основу кредита примљеног од Министарства финансија Републике Српске, као и дугорочних пласмана по основу реализације тако примљених кредитних средстава у складу са чланом 9. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, односно да се позиције дугорочних зајмова датих јавним предузећима, као и дугорочних зајмова датих јавним предузећима који доспијевају на наплату до годину дана увећају за износе од 3.203.927 КМ и 126.622 КМ респективно, те да се за исте износе увећају позиције дугорочних обавеза по зајмовима од ентитета, као и обавезе по зајмовима примљених од ентитета који доспијевају на наплату до годину дана уз истовремено умањење ванбилансне евиденције за наведене износе.

6.3.2.3. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 116.343.458 КМ, а чине их: трајни извори средстава у износу од 61.394.793 КМ; резерве у износу од 877.705 КМ; финансијски резултат ранијих година у износу од 42.146.712 КМ и финансијски резултат текуће године у износу од 11.924.248 КМ.

Од укупног износа трајних извора средстава износ од 55.997.779 КМ чини имовина која не подлијеже обрачуну амортизације, а чија вриједност је утврђена у ранијим обрачунским периодима. Преостали износ трајних извора средстава највећим дијелом се односи на вриједност акција и учешћа у капиталу у зависним или повезаним лицима у износу од 2.131.296 КМ, као и на вриједност ефеката консолидације ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у износу од 3.266.975 КМ.

Резерве се односе на резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине (у складу са чланом 86. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике).

Финансијски резултат текуће године је значајно већи у односу на претходну годину, а то је резултат укњижавања вриједности имовине четири основне школе на подручју Општине (тачка 6.2.1. извјештаја).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција је на дан 31.12.2018. године исказана у износу од 3.724.418 КМ и у потпуности се односи на Општинску управу. Чине је примљене мјенице и банкарска гаранција за добро извршење посла у укупном износу од 325.090 КМ, као и вриједност датих гаранција за редовно измиривање обавеза по основу два кредитна уговора које је „Комуналац“ а.д. Дервента закључио са кредиторима у укупном износу од 3.399.328 КМ (тачка 6.3.2.2. извјештаја).

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказано је стање готовине на крају обрачунског периода у износу од 2.679.902 КМ. Укупни новчани приливи исказани су у износу од 14.805.746 КМ, док су укупни новчани одливи исказани у износу од 13.676.104 КМ. Стање готовина на почетку обрачунског периода износило је 1.550.114 КМ, а позитивне курсне разлике у току посматраног периода износиле су 146 КМ.

Приливи готовине из пословних активности приказани су у износу од 13.213.562 КМ, од чега се на приливе готовине по основу пореских прихода и по основу

непореских прихода односи износ од укупно 11.725.241 КМ. Одливи готовине из пословних активности износе укупно 9.892.815 КМ.

Приливи готовине из инвестиционих активности исказани су у износу од 92.184 КМ, док су одливи по истом основу исказани у износу од 3.112.665 КМ. Приливи готовине из активности финансирања исказани су у износу од 1.500.000 КМ и у потпуности се односе на примитке од задуживања. Одливи по истом основу су исказани у износу од 670.624 КМ и у потпуности се односе на одливе по основу отплате дугова.

Биланс новчаних токова је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17).

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је, у складу са одредбама МРС-ЈС 1 *Презентација финансијских извјештаја* (параграфи 15. ц и 38), објелодањено да су финансијски извјештаји Општине састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина неће обуставити пословање у догледној будућности. Ревидирани финансијски извјештаји не указују да је поменуто начело нарушено.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

На основу извјештаја о стању парничних прегледа достављеног од стране Правобранилаштва Републике Српске на дан 31.12.2018. године против Општине је вођено укупно пет судских поступака чија је процијењена вриједност спора, без трошкова судских поступака и затезних камата, око 41.500 КМ (за неке од спорова није позната вриједност спора). У истом извјештају је наведено да је Општина водила један судских спор против трећих лица.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидоване финансијске извјештаје за 2018. годину сачињена су и писана образложења (Напомене) за период 01.01-31.12.2018. годину, која пружају неопходне опште податке о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи, примијењеним рачуноводственим политикама, као и додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима. Напомене уз финансијске извјештаје су састављене у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Ведран Станетић, с.р.

Милена Шикман, с.р.

Горан Ћетојевић, с.р.